

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΘΕΝΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ

ΣΧΟΛΙΚΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1920
ΡΟΣ
ΣΧΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β'

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ ΚΑΙ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

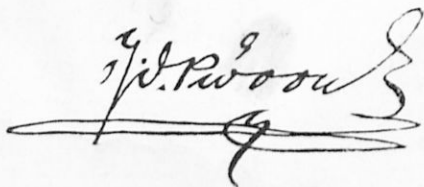
Τὸ ἔρρεισμα τῆς κατὰ πάντα τοῦς αἰῶνας πνευματικῆς κινήσεως καὶ ἡ ἀκένωτος φωτὸς πηγὴ, ἐξ ἧς καταναγάζεται ἡ ἀνθρωπότης, εἶναι οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας καὶ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι διδάσκονται ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατανόησις τούτων παρὰ τῆς μαθητικῆς ἰδίᾳ νεότητος ἀποβαίνει διὰ ποικίλους λόγους ἄκρως δυσχερῆς, ἐγνώμεν νὰ ἐκδώσωμεν διὰ ταύτην πρωτοτύπους τῶν εἰρημένων τῆς ἀρχαιότητος ποιητῶν καὶ συγγραφέων **Σχολικὰς μεταφράσεις**, δι' ὧν αἴρονται αἱ σοβαραὶ τῆς ἐρμηνείας δυσχερεῖαι, αἵτινες ἀφ' ἐνὸς μὲν χαλαροῦσι τὴν προθυμίαν πρὸς ἐπίμονον μελέτην τῶν ἀθανάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατατρίβουσι χρόνον πολυτίμων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐπὶ μεγίστη ζημίᾳ τοῦ τῆς ἐμβριθύσεως σταδίου, ἐν ᾧ τὰ μάλιστα ὁ νοῦς ὀξύνεται καὶ θετικῶς καλλιεργεῖται.

Οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τῶν ἡμετέρων σχολικῶν μεταφράσεων θέλουσι κατανοήσει εὐχερῶς τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας καὶ Ῥωμαίους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, διότι ἡμεῖς οὐδὲν τὸ σκοτεινὸν καὶ ἄσαφές ἐν αὐτοῖς ἀφήκαμεν ἀνεομήνεντον. Διὰ τῶν ἐν παρενθέσει διπτῶν καὶ τριπτῶν πολλάκις ἐπεξηγήσεων καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐν ἀγκύλαις προσθηκῶν καὶ νοημάτων, ἅτινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παραλείποντο διὰ τὰς ἀλλοίας τοῦ τότε λόγον συνθήκας, ἐξωμαίναμεν τελείως τὸ ἔδαφος τῆς πλήρους ἐρμηνείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπισώρευσις τῶν πολλαπλῶν ἐπεξηγήσεων καὶ προσθηκῶν δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσις, συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅπως ἀντιπαρέρχονται πᾶν τὸ ἐν ἀγκύλαις καὶ παρενθέσεσιν, ἐὰν θέλωσι νὰ ἔχωσι ἀμεσώτατα τὴν εἰς τὸ νέον ἀπόδοσιν τοῦ κειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1920.

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΡΩΣΣΗΣ, δ.φ.
Γυμνασιάρχης

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουσι τὴν κάτωθεν ὑπογραφήν τοῦ μεταφραστοῦ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β΄.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Λογομαχία καὶ ἀπραξία τῶν Ἀθηναίων. (§ 1—6)

§ 1.— Ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Ὅσάκις ἐκφωνοῦνται λόγοι [ἐνταῦθα ἐν τῇ Πυκνῇ ἢ ἐν ἄλλοις τόποις ἐνθα συνέρχεται ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου] (= ἔταν λόγοι γίνωνται) *περιστρεφόμενοι περὶ τούτων, τὰ ὅποια* (= περὶ ὧν = περὶ τούτων ἂ) ὁ Φίλιππος *πράττει μεταχειριζόμενος τὴν βίαν* (ἢ: ἐνεργεῖ μετὰ βίας = πράττει καὶ βιάζεται· σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν = πράττει βιαζόμενος· ἢ: πράττει βία) *παραβαίνων τὴν [Φιλοκράτειον] εἰρήνην* [τὴν συναφθεῖσαν τῷ 346 π.Χ.] (= παρὰ τὴν εἰρήνην), *βλέπω* ὅτι πάντοτε οἱ λόγοι, διὰ τῶν ὁποίων ὑπερασπίζονται αἱ ὑποθέσεις *φαίνονται καὶ δίκαιοι* [διότι δι' αὐτῶν ὑπερασπίζονται τὰ δίκαια ἡμῶν τῶν Ἀθηναίων κατὰ τοῦ Φιλίππου] καὶ *φιλόανθρωποι* [διότι δι' αὐτῶν θεραπεύονται τὰ συμφέροντα οὐ μόνον τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, οἵτινες καταπιέζονται ὑπὸ τοῦ Φιλίππου] καὶ *[βλέπω] ὅτι ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐκεῖνοι, οἵτινες κατηγοροῦσι τὸν Φίλιππον, φαίνονται ὅτι λέγουσι μὲν πάντοτε ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ λέγωσι κατὰ τοῦ Φιλίππου* (= καὶ [ὄρω] τοὺς Φιλίππου κατηγοροῦντας ἅπαντας δοκοῦντας λέγειν μὲν αἰεὶ τὰ δέοντα = καὶ [ὄρω] τοὺς ... αἰεὶ ἂ δεῖ λέγειν [κατ' αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου]), ἀλλὰ δὲν [βλέπω] πράγματι νὰ γίνηται τίποτε *σχεδὸν* (ἢ: ἔνα οὕτως

εἶπω=ὡς ἔπος εἰπεῖν) οὐδὲ [βλέπω νὰ γίνηται (=ὄρω γιγνόμενον)] τι ἐκ τούτων, διὰ τὰ ὅποια **ἀξίζει τὸν κόπον** (=ἄξιόν [ἔστι]) νὰ ἀκούῃ τις **τούτους τοὺς λόγους** (=ταῦτα).

§ 2.— **Ἀλλὰ τὸναντίον** (=ἀλλὰ) εἰς τοιοῦτον σημεῖον **ἔχουσι περιέλθει**(καταντήσει)=(=τυγχάνει προηγμένα=κατὰ τύχην προήκται)**τώρα πλέον** (=ἤδη) ὅλαι αἱ ὑποθέσεις τῆς πόλεως [ἡμῶν], ὥστε ὅσῳ ἂν **ἐντονώτερον** (=μᾶλλον) καὶ φανερώτερον **ἐξελέγχη** (ἀποδεικνύῃ) τις τὸν Φίλιππον καὶ ὅτι παραθαίνει τὴν [Φιλοκράτειον] εἰρήνην, τὴν συναφθεῖσαν μεθ' ὁμῶν [τῷ 346 π. X.] καὶ ὅτι ἐπιβουλεύει ὅλους τοὺς Ἕλληνας, τοσοῦτη **δυσκολώτερον** (=χαλεπώτερον) [εἶναι (=ἔστι)] [τὸ νὰ συμβουλευσῇ τις, τί πρέπει νὰ κάμνητε [σεῖς (=ὅμας)].

§ 3.— **Αἰτία δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως** (=αἴτιον δὲ τούτων) [εἶναι (=ἔστι) ἢ ἐξῆς], ὅτι **ὅλοι ἡμεῖς** (=πάντες), ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, **ἐν ᾧ ἔπρεπε** (=δέον· αἰτ. ἀπολ.) **νὰ ἐμποδίζωμεν** (=κωλύειν) μὲ ἔργα καὶ πράξεις, [καί] οὐχὶ μὲ λόγους τοὺς ζητοῦντας νὰ πλεονεκτῶσιν [εἰς θάρος ἡμῶν, ὡς λ. χ. ὁ Φίλιππος], πρῶτον μὲν ἡμεῖς, **οἱ ῥήτορες** (κυρ. : οἱ ἀνερχόμενοι [εἰς τὸ θῆμα τοῦτο] = οἱ παριόντες) **ἀπέχομεν μὲν ἀπὸ τοῦ νὰ προτείνωμεν ἐγγράφως καὶ νὰ συμβουλευώμεν ταῦτα** [δηλ. τὸ νὰ ἐμποδίζωμεν μὲ ἔργα καὶ πράξεις καὶ οὐχὶ μὲ λόγους τοὺς ζητοῦντας νὰ πλεονεκτῶσι] (=τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = τοῦ ταῦτα μὲν γράφειν καὶ συμβουλεύειν ἀφέσταμεν), διότι φοβούμεθα **τὸ πρὸς ἡμᾶς μῖσός σας** (: μὴ ἐπισύρωμεν καθ' ἡμῶν τὸ μῖσός σας) [ὡς μὴ λέγοντες τὰ ἀρέσκοντα], **διηγοῦμεθα** (=διεξερχόμεθα) δέ, πόσον [εἶναι] **φοβερά** (=ὡς δεινά) καὶ **ἀπειλητικά** (:δυσάρεστα = χαλεπά) καὶ **παρόμοια** (=τοιαῦτα) **ἐκεῖνα, τὰ ὅποια** (=οἷα) πράττει [ὁ Φίλιππος]: **ἔπειτα δὲ** (=ἔπειτα) **σεῖς οἱ ἀκροαταί** (κυρ. : οἱ καθήμενοι [ἔδῳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ]) **κατὰ ποῖον μὲν τρόπον** (=ὡς μὲν) ἠθέλετε εἶπει δικαίους λόγους **καὶ ἠθέλετε ἐννοήσει** (=συνείητε ἂν) **ἄλλον ὁμιλοῦντα** (=ἄλλου λέγοντος), [κατὰ τοῦτο] **ἔχετε παρασκευασθῆ καλλίτερον** (: εἴσθε καλλίτερον γεγυμνασμένοι) ἀπὸ τὸν Φίλιππον, **κατὰ ποῖον δὲ τρόπον** (=ὡς δὲ) ἠθέλετε ἐμποδίσει

ἐκείνον [ἀπὸ τοῦ] νὰ πράττῃ ταῦτα, εἰς τὰ ὅποια τώρα ἀσχολεῖται: [ἦτοι εἰς τὸ νὰ παραβαίῃ τὴν εἰρήνην καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιβουλεύῃται ἔλους τοὺς Ἕλληνας], [ὡς πρὸς τοῦτο] εἴσαθε ἐντελῶς νόθοι (ἦ: ἀδιαφορεῖτε = παντελῶς ἀργῶς ἔχετε).

§ 4. — Συμβαίνει λοιπὸν ἐν πρᾶγμα ἀναγκαῖον — νομίζω — καὶ ἴσως φυσικόν· εἰς ἕσα δηλ. ἀμφοτέροι χωριστὰ (= ἐκάτεροι) (ἦτοι σεῖς καὶ ὁ Φίλιππος) κατατρίβητε τὸν χρόνον σας καὶ περὶ ἕσα προθύμως ἀσχολεῖσθε, εἰς ταῦτα εὐδοκιμεῖτε ἀμφοτέροι (= ταῦτα ἄμεινον ἐκάτεροις ἔχει), δηλ. ἐκείνος μὲν εἰς τὰς πράξεις, σεῖς δὲ εἰς τοὺς λόγους.

§ 5. — Ἐὰν μὲν λοιπὸν καὶ τώρα ἀκόμη [ὡς μέχρι τοῦδε] εἶναι ἀρκετὸν (= ἐξαρκεῖ) εἰς ὑμᾶς νὰ ἐκφωνήτε [μόνον] λόγους, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ὑποστηρίζητε ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον [παρὰ ὁ Φίλιππος] (= λέγειν δικαιοτέρα), [τοῦτο εἶναι] εὐκολον καὶ οὐδεὶς κόπος ὑπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα [δηλ. εἰς τὸ νὰ ἐκφωνήτε μόνον λόγους, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ὑποστηρίζητε ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον παρὰ ὁ Φίλιππος]: εἰ δὲ ἡμεῖς πρέπει νὰ σκεπτόμεθα (= εἰ δὲ δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖν) πῶς ἡ παροῦσα [ἀθλία] κατάστασις τῶν πραγμάτων (= τὰ παρόντα) θὰ διορθωθῇ καὶ [πῶς (= ὅπως)] χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωμεν δὲν θὰ χείροτερεύσωσι ὅλα εἰς ἡμᾶς ἀκόμη περισσότερον (= καὶ [ὅπως] μὴ προελθόντα ἔτι παρρωτέρω λήσει πάντα ἡμᾶς = καὶ ὅπως μὴ λεληθότες πρόεισι κ.λ.π.) καὶ [πῶς] δὲν θὰ ἐπέλθῃ αἰφνιδίως ἐναντίον ἡμῶν (= μὴδὲ = καὶ [ὅπως] μὴ ἐπιστήσεται [ἡμᾶς]) μεγάλη δύναμις (= μέγεθος δυνάμεως), κατὰ τῆς ὁποίας οὐδὲ νὰ ἀνισταθῶμεν (= ἀντάραι) θὰ δυνηθῶμεν, δὲν εἶναι [σήμερον] ὁ αὐτὸς τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι (= οὐχ ὁ αὐτὸς τοῦ βουλευέσθαι τρόπος [ἔστι]), ὁ ὁποῖος [ἦτο] πρότερον, ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ῥήτορες καὶ σεῖς οἱ ἀκούοντες πρέπει νὰ προτιμᾶτε (= ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασιν καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν προαιρετέον [ἔστι] = ἀλλὰ καὶ τοὺς λέγοντας ἅπαντας καὶ τοὺς ἀκούοντας ὑμᾶς δεῖ προαιρεῖσθαι) καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια δύνανται νὰ μᾶς σφύσωσι (= τὰ σφύ-

σονται) ἀπὸ τὰ εὐκολώτατα (= τῶν ῥάστων) καὶ τὰ παρὰ πολὺ εὐχάριστα (= καὶ τῶν ἡδίστων).

Δ Ι Η Γ Η Σ Ι Σ

Μέρος Α'.— Ἀπόδειξις τῆς ἔχθρας τοῦ Φιλίππου κατὰ τῶν Ἀθηναίων (§ 6—20).

§ 6. Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [ἐγὼ] διατελω ἐν ἀπορίᾳ (ἰπαραξενεύομαι=θαυμάζω), εἰάν (ἤ: διότι =εἰ) τις ἐξ ὑμῶν ἔχει θάρρος (ἤ: δὲν φοβεῖται=θαρρεῖ), ἂν καὶ βλέπῃ (= ὄρων) πόσον μέγας (=ἡλικός) [εἶναι] τῶρα πλέον καὶ πόσων [χωρῶν] εἶναι κύριος ὁ Φίλιππος καὶ [ἐάν] νομίζῃ ὅτι τοῦτο [τὸ ὅτι εἶναι δηλ.ὁ Φίλιππος τόσον μέγας, ἦτοι κύριος τοσοῦτων χωρῶν] δὲν φέρει κανένα κίνδυνον εἰς τὴν πόλιν καὶ ὅτι δὲν παρασκευάζει [ὁ Φίλιππος] πάντα ἐναντίον ὑμῶν (=ἐφ' ὑμᾶς), καὶ ἐπιθυμῶ [ἔνεκα τούτου] νὰ παρακαλέσω (=δεηθῆναι) πάντας ὑμᾶς ἀδιακρίτως (=ὁμοίως) νὰ ἀκούσητε δι' ὀλίγων (συντόμως) τὰς αἰτίας (κυρ.: τὰς σκέψεις μου=τοὺς λογισμοὺς) ἔνεκα τῶν ὀποίων [αἰτιῶν παρακινήθεις] (=δι' οὓς =δι' ὧν) μοῦ ἔχει ἔλθει εἰς τὸν νοῦν (ἤ: εὐρίσκομαι εἰς θέσιν) νὰ φοβοῦμαι (: νὰ περιμένω) τὰ ἐναντία [τούτων] (=τὰναντία ἔμοι παρέστηκε προσδοκᾶν) καὶ ἔνεκα τῶν ὀποίων (=δι' ὧν) [ἐγὼ] θεωρῶ τὸν Φίλιππον ἔχθρον [τῆς πόλεως], ἔνα, εἰάν μὲν ἐγὼ φαίνωμαι (=δοκῶ) ὅτι προβλέπω [τὰ μέλλοντα] καλλίτερον [ἀπὸ τοὺς ἔχοντας θάρρος καὶ μὴ φοβουμένους] πεπισθῆτε εἰς ἐμέ, ἂν δὲ οἱ μὴ φοβούμενοι (= οἱ θαρροῦντες) καὶ οἱ ἔχοντες [τυφλήν] ἐμπιστοσύνην (= καὶ πεπιστευκότες) εἰς αὐτὸν (τὸν Φίλιππον δηλ.) [φαίνονται ὅτι προβλέπουσι τὰ μέλλοντα καλλίτερον ἀπὸ ἐμέ], [ἔνα] συμφωνήσητε μετὰ τούτων (=προσθήσθε τούτοις).

§ 7—8. Ἐγὼ λοιπόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συλλογίζομαι (=λογίζομαι) [ὡς ἔξῃς]: τίνων [μερῶν] ὁ Φίλιππος ἐγένετο κύριος κατὰ πρῶτον μετὰ τὴν [συναφθεῖσαν τῇ 346 π. Χ. Φιλοκράτειον]

εἰρήνην; — *Τῶν Θερμοπυλῶν* (= Πυλῶν) *καὶ τῆς Φωκίδος* (= καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. — Τί λοιπὸν [ἔπραξε]; *Πῶς μετεχειρίσθη* (: πῶς ἐτακτοποίησε) ταῦτα (δηλ. τὰ ἐν Φωκίδι); — *Προετίμησε* (= προεἴλετο) *νὰ πράττει ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἦσαν συμφέροντα* (= ἃ συμφέρει) εἰς τοὺς Θηβαίους καὶ οὐχὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια [ἦσαν συμφέροντα] εἰς τὴν πόλιν. — *Διατὶ λοιπὸν* (= τί δήποτε) [*προετίμησε νὰ πράττει ταῦτα*]; — *Διότι* (= ὅτι), *σκεπτόμενος καὶ ἐξετάζων* (= τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων), *ὡς νομίζω* (: κατὰ τὴν γνώμην μου = οἰμαι), *ἵνα πλεονεκτῇ* (: πῶς δύναται νὰ πλεονεκτῇ = πρὸς πλεονεξίαν) καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του (= καὶ [πρὸς] τὸ πάντα ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι) καὶ οὐχὶ *ἵνα ἔχη εἰρήνην* (= πρὸς εἰρήνην) οὐδὲ ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιόν τι [*νὰ πράττει*], *παρετήρησεν* (ἐνόησε = εἶδεν) [ἐκεῖνος] ὀρθῶς τοῦτο, ὅτι δηλ. εἰς μὲν τὴν ἰδικὴν μας πόλιν καὶ εἰς τὰ ἦθη ἡμῶν [οἷτινες φροντίζομεν πάντοτε περὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας τῶν Ἑλλήνων], οὐδὲ *τόσον μέγα πλεονέκτημα (ὠφέλεια) δύναται νὰ παρουσιάσῃ* (= οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο) οὐδὲ νὰ παράσχη, ὑπὸ τοῦ ὁποίου σεις παρασυρθέντες (= πεισθέντες) *ἠθέλετε ἐγκαταλίπει εἰς τὴν διάκρισιν (διάθεσιν) ἐκείνου* (= πρόοισθε ἂν ἐκεῖνον) μερικοὺς ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων *χάριν τῆς ἰδικῆς ὠφελείας* (= ἔνεκα τῆς ἰδίας ὠφελείας), ἀλλὰ [ὅτι] *σεῖς, ἐπειδὴ φροντίζετε* (= λόγον ποιούμενοι) ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ ἐπειδὴ ἀποφεύγετε (= φεύγοντες) *τὴν καταισχύνην* (= ἀδοξίαν) τὴν *ὑπάρχουσαν ἐν αὐτῷ τῷ πράγματι* (= τὴν προσοῦσαν τῷ πράγματι) (δηλ. ἐν τῇ ἐγκαταλείψει καὶ ὑποταγῇ τῶν Ἑλλήνων) καὶ ἐπειδὴ προβλέπετε ὅλα ὅσα πρέπει [*νὰ προβλέπητε, ὅτι δηλ. ἢ ὑφ' ὑμῶν ἐγκατάλειψις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ Φιλίππου θὰ ἐπιφέρῃ τέλος καὶ τὴν ἰδικὴν σας καταστροφὴν*], *θὰ ἀντισταθῆτε* (= ἐναντιώσεσθε) [κατ' αὐτοῦ], ἂν ἐπιχειρῇ νὰ πράττει τοιοῦτόν τι [δηλ. νὰ καθυποτάττει τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις] *κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον* (= ὁμοίως), καθὼς [*ἠθέλετε ἀντιστασθῆ*] (= ὡσπερ ἂν [ἐναντιωθῆίητε], ἐὰν κατὰ τύχην ἠθέλετε διεξαγάγει πόλεμον [κατ' αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου].

§ 9-10. — Περὶ δὲ τῶν Θηβαίων ἐνόμιζεν (= τοὺς δὲ Θηβαίους

ἡγγεῖτο) [ὁ Φίλιππος], τὸ ἴσασιν καὶ πράγματι συνέβη, **ὅτι αὐτοὶ θὰ ἀφήσωσι** (= ἔασιν [αὐτούς]) **να διευθετῆ αὐτοὺς ὁ ἴδιος** (= πράττειν ἑαυτὸν) **τὰ λοιπὰ [ζητήματα]**, ὅπως ἐπιθυμεῖ, **εἰς ἀμοιβὴν τῶν ὠφελειῶν, αἱ ὁποῖαι παρέχονται [ὑπὸ τοῦ Φιλίππου] εἰς αὐτούς** (= ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων) [ἦτοι εἰς ἀμοιβὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καταστροφῆς τῶν Φωκέων τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν τῶν Θηβαίων καὶ τὴν παράδοσιν εἰς τοὺς Θηβαίους τῶν Βοιωτικῶν πόλεων Ὀρχομενοῦ καὶ Κορωνεΐας], καὶ [ἐνόμιζεν] **ὅτι ὄχι μόνον** (= οὐχ ὅπως) **δὲν θὰ ἀντιπράξωσι καὶ δὲν θὰ ἐμποδίσωσιν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ ἐκστρατεύωσι μετ' αὐτοῦ, ἂν ἐκεῖνος διατάσῃ αὐτούς (τοὺς Θηβαίους δηλ.) [να ἐκστρατεύωσι].** Καὶ **τώρα εὐεργετῆ** (= εὖ ποιεῖ) **τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους [ὑποστηρίζων αὐτούς κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων], ἐπειδὴ ἔχει σχηματίζει [περὶ αὐτῶν] τὴν αὐτὴν γνώμην** (= ταῦθ' ὑπεilhφώς=τὰ αὐτὰ—ταῦτὰ—ὑπεilhφώς), [τὴν ὁποίαν ἔχει σχηματίζει καὶ περὶ τῶν Θηβαίων]. **Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς** [τὸ ὅτι δηλ. ὁ Φίλιππος οὕτως φρονεῖ περὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων] (= ὅ καὶ) **εἶναι μέγιστος ἔπαινος (= ἐγκώμιον) δι' ἡμᾶς** (= καθ' ἡμῶν=περὶ, ὑπὲρ ἡμῶν), **ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διότι ὁ Φίλιππος, ὡς ἐξ αὐτῶν, τῶν ἔργων του** (ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς διαγωγῆς του) **φαίνεται, ἔχει σχηματίζει γνώμην ὅτι μόνοι ὑμεῖς ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων [δὲν] ἠθέλετε θυσιάσει ἀντὶ οὐδενὸς [κέρδους]** (= κέκρισθε γὰρ [ὑπὸ Φιλίππου]... προέσθαι=κέκρικε [Φίλιππος]... μόνους ἡμᾶς... προέσθαι) **τὰ κοινὰ δίκαια** (ἦτοι τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν) **τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι δὲν ἠθέλετε ἀνταλλάξει ἀντὶ οὐδεμιᾶς χάριτος καὶ ὠφελείας τὴν εὐνοίαν, τὴν ὁποίαν ἔχετε πρὸς τοὺς Ἕλληνας.**

Καὶ μάλιστα (= καὶ ταῦτα) **δικαίως** (=εἰκότως) **καὶ περὶ ἡμῶν ἔχει ταύτην τὴν γνώμην** (: οὕτω φρονεῖ = οὕτως ὑπεilhφεν) [ὁ Φίλιππος] **καὶ περὶ τῶν Ἀργείων** (= κατ' Ἀργείων) **καὶ τῶν Θηβαίων ὅλως διόλου διαφορετικὴν** (= ὡς ἐτέρως τὸ ὡς ἐπιτατικόν), **ἔχων ὑπ' ἑψιν του ὄχι μόνον τὸ παρὸν, ἀλλὰ ἐξετάζων** (= λογιζόμενος) **καὶ τὸ παρελθόν** (=τὰ πρὸ τούτων).

§ 11.— Διότι εὐρίσκει [ὁ ἴδιος] — ὡς νομίζω — [ἐν βιβλίαις]

καὶ ἀκούει [παρ' ἄλλων ἐκ παραδόσεως ἀπὸ στόματος εἰς στόμα],
ὅτι οἱ ἰδιόκοι μας πρόγονοι, ἐν' ᾧ ἦτο δυνατόν (= ἐξόν· αἰτ.
 ἀπολ.) εἰς αὐτοὺς νὰ εἶναι ἡγεμόνες τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, **ἐπὶ τῷ**
ἔρω (= ὥστε = ἐφ' ᾧ τε) νὰ εἶναι αὐτοὶ (οἱ Ἀθηναῖοι) ὑπήκοοι
 τοῦ βασιλέως [τῶν Περσῶν], **ὅχι μόνον δὲν ἠνέχθησαν**
 (ἦ: ὅχι μόνον δὲν παρεδέχθησαν = οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους)
τὴν πρότασιν ταύτην [τοῦ νὰ γίνωσι δηλ. ἡγεμόνες τῶν Ἑλλή-
 νων ἐπὶ τῷ ἔρω νὰ εἶναι αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὑπήκοοι τοῦ βασιλέως
 τῶν Περσῶν], ἔτε ἤλθεν [ἐνταῦθα] ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς
 μάχης τῷ 479 π. X.] ὁ Ἀλέξανδρος ὁ πρόγονος τούτων [τῶν βα-
 σιλέων τῆς Μακεδονίας] ὡς **κῆρυξ** (: πρεσβευτής) **διὰ ταύτην**
τὴν πρότασιν (= περὶ τούτων = περὶ τούτου τοῦ λόγου), ἀλλὰ
 τοῦναντίον ἔτι προσετίμησαν καὶ τὴν χώραν των νὰ ἐγκαταλίπωσι
 [καὶ πάλιν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης διαπεραιώσαντες τὰ
 τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας εἰς Σαλαμίνα, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντι-
 σταθῶσι εἰς τὴν ὑπέρογκον δύναμιν τοῦ Μαρδονίου] καὶ **ὅτι μετὰ**
γενναιότητος ὑπέμειναν (= ὑπομείναντας) νὰ πάθωσι **ὅτι δή-
 σιοιτε** (= ὀτιοῦν) καὶ **ὅτι** μετὰ ταῦτα [ἦτοι τῷ 479 π. X.] **κατή-
 γαγον τὰ κατορθώματα ἐκεῖνα** [δηλ. τὴν ἐν Πλαταιαῖς περι-
 φανῆ νίκη] (= πράξαντες ταῦτα), περὶ τῶν ὁποίων πάντες [οἱ ἄν-
 θρωποι] πάντοτε διακαῶς **ἐπιθυμοῦσι** (= γλίσχονται) νὰ λέγωσιν,
 ἀλλ' οὐδεὶς ἔχει δυναθῆ νὰ εἴπῃ **ἀνταξίως** (= ὅπως ἀρμόζει=ἀξί-
 ως) [εἰς τάλαμπρά κατορθώματα αὐτῶν]—διὰ τοῦτο βεβαίως καὶ ἐγὼ
 [ὡς οὐ δυνάμενος] **δὲν θὰ δμιλήσω περὶ αὐτῶν** (= παραλείψω)
 δι-καίως—διότι τὰ κατορθώματα ἐκεῖνων [τῶν προγόνων μας] εἶναι
μεγαλύτερα (ἀνώτερα) ἢ ὥστε (= ὡς) νὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ
 [περὶ αὐτῶν] **δι' ἀξίου λόγου** (= τῷ λόγῳ)· περὶ τῶν προγόνων
 ὅμως τῶν Θηβαίων καὶ τῶν Ἀργείων [εὐρίσκει τις καὶ ἀκούει] ἔτι
ἐκεῖνοι μὲν [δηλ. οἱ Θηβαῖοι] (= τοὺς μὲν) ἐξεστράτευσαν μετὰ
 τοῦ Ξέρξου (= τῷ βαρβάρῳ) [μετὰ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην
 εἰς τὰς ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ], **οὗτοι δὲ** (δηλ.
 οἱ Ἀργεῖοι) (= τοὺς δὲ) ἔτι δὲν ἀντετάχθησαν [κατ' αὐτοῦ τοῦ
 Ξέρξου, διότι ἔτε προσεκλήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων νὰ λάβωσι

μέρος εἰς τὴν συμμαχίαν αὐτῶν κατὰ τοῦ Ξέρξου, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἠμπόδισεν αὐτοὺς εἰς τοῦτο, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἐχορηγήθη εἰς αὐτοὺς ἡ ἡγεμονία τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτοι ἀπήτησαν].

§ 12.— Γνωρίζει λοιπὸν [ἐκεῖνος] ὅτι καὶ οἱ δύο [δηλ. οἱ Θηβαῖοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι] θὰ προτιμήσωσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως συμφέρει [εἰς αὐτοὺς] (ἦ: τὸ ἴδιον ἑαυτῶν συμφέρον = τὸ λυσιτελοῦν ἰδίᾳ) καὶ [ὅτι] δὲν θὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν των (= οὐ σχεφομένους) ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον (= ἕ, τι) ἀπὸ κοινοῦ (= κοινῆ) θὰ εἶναι συμφέρον (ὠφέλιμον) (= συνοίσει) εἰς τοὺς Ἕλληνας (ἦ: καὶ ὅτι δὲν λάβωσιν ὑπ' ὄψιν των τὸ κοινὸν συμφέρον τῶν Ἑλλήνων). Ἐνόμιζε λοιπὸν [ὁ Φίλιππος] ἴτι, ἐὰν ἤθελε προτιμήσει ὑμᾶς ὡς φίλους (ἦ: ἐὰν ἤθελεν ἀποκτήσει τὴν φιλίαν ὑμῶν), θὰ ἀποκτήσῃ (= αἰρήσασθαι) [αὐτὴν τὴν φιλίαν] ἐπὶ τῷ ἔργῳ νὰ πράττῃ τὰ δίκαια (= ἐπὶ τοῖς δικαίοις), ἐὰν δὲ ἤθελε προστεθῆ εἰς ἐκεῖνους [τοὺς Θηβαίους δηλ. καὶ τοὺς Ἀργεῖους] (ἦ: ἐὰν δὲ ἤθελε κάμει ἐκεῖνους φίλους), ὅτι θὰ ἔχῃ [αὐτοὺς] συμβουλοῦς [πρὸς ἐκτέλεσιν] τῶν πλεονεκτικῶν του σχεδίων (= τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας). Διὰ τοῦτο [δηλ. διὰ τὸ ὅτι νομίζει ὁ Φίλιππος ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ τὴν φιλίαν ὑμῶν ἐπὶ τῷ ἔργῳ νὰ πράττῃ τὰ δίκαια] (= διὰ ταῦτα) προτιμᾷ (= αἰρεῖται) ἐκεῖνους ἀντὶ ὑμῶν καὶ τότε [ὅτε δηλαδὴ οὗτος ὁ Φίλιππος ἀνεμίχθη εἰς τὰ ἐν Φωκίδι] καὶ τώρα [δηλ. μετὰ τὴν εἰρήνην τὴν συνομολογηθεῖσαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ὑμῶν]. Διότι βεβαίως (= ὀγ) δὲν βλέπει ὅτι ἔχουσιν αὐτοὶ (: ὅτι ὑπάρχουσιν εἰς αὐτοὺς = οὐσας αὐτοῖς) περισσοτέρας τριήρεις ἀπὸ ἡμᾶς (= ἦ ὑμῖν) [οἷτινες δυνάμεθα νὰ ἐξοπλίσωμεν περὶ τὰς 300 τοιαύτας], οὐδὲ, [διότι] ἔχει εὖρει εἰς τὰ μεσόγεια σπουδαίαν τινα δύναμιν (= ἀρχὴν τινα) (ἦ: οὐδὲ [διότι] ἔχει ἀποκτήσει χερσαίαν τινα δύναμιν), παρατεῖται (: δὲν θέλει = ἀφέστηκεν) τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης (= τῆς ἐπὶ θαλάττῃ [ἀρχῆς]) καὶ τῶν ἐμπορικῶν λιμένων, οὐδὲ [διότι] λησμονεῖ τοὺς λόγους καὶ τὰς ὑποσχέσεις, διὰ τῶν ὁποίων (= ἐφ' αἷς = δι' ὧν) ἐπέτυχε [νὰ συνάψῃ] τὴν εἰρήνην.

§ 13.— « Ἄλλὰ [ἀληθῶς] μὰ τὸν Δία », δύναται τις νὰ εἴπῃ,

ὡς ἐὰν ἐγνώριζε (= ὡς εἰδώς) ἔλα ταῦτα [τὰ μυστικά δηλ. σχέδια τοῦ Φιλίππου], «δὲν ἔπραξε ταῦτα [ἐκεῖνος] ἕνεκα πλεονεξίας οὐδὲ δι' ὅσα κατηγορῶ ἐγὼ αὐτὸν (= οὐδὲ ὡν ἐγὼ κατηγορῶ = οὐδὲ τούτων ἕνεκα, ἀ ἐγὼ [αὐτοῦ] κατηγορῶ), ἀλλὰ [ἔπραξε ταῦτα διὰ τοῦτο], διότι οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν δικαιοτέρα [ἤτοι ἀπήτουν νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτοὺς αἱ Βοιωτικαὶ πόλεις Ὀρχομενὸς καὶ Κορώνεια, τὰς ὁποίας κατὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον κατεῖχον οἱ Φωκεῖς] ἀπὸ σᾶς (= ἡ ὑμᾶς)». Ἐλλὰ ἀκριβῶς (= καὶ ταύτην μόνην τὴν δικαιολογίαν ἐξ ὄλων τῶν ἄλλων [δικαιολογιῶν] (= ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων) δὲν ἐπιτρέπεται αὐτὸς νὰ εἴπῃ τῶρα [ἕτε δηλ. διατάττει τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ ἀφίνωσι τὴν Μεσσηνίαν αὐτόνομον]: διότι ἐκεῖνος οὖτος διατάσσει (= ὁ κελεύων) τοὺς Λακεδαιμονίους νὰ ἀφίνωσι τὴν Μεσσηνίαν, [τὴν ὁποίαν κατεῖχον πρὸ 400 ἐτῶν], [αὐτόνομον], πῶς δύναται νὰ προφασισθῇ (= πῶς ἂν σκῆψαιτο) ὅτι, ἕτε τότε παρέδωκεν εἰς τοὺς Θηβαίους τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν, εἶχε κάμει τοῦτο (= πεποιηκέναι ταῦτα) [τὴν παράδοσιν δηλ. τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τῆς Κορώνειας], διότι ἐνόμιζεν ὅτι [αὕτη ἡ παράδοσις] στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δικαίου (= τῷ δίκαια νομίζειν εἶναι [ταῦτα]);

— Ἄλλ' [ἀληθῶς] ἐξηναγκάσθη (= ἐδιᾶσθη) μὰ τὸν Δία» — διότι τοῦτο [μόνον] ὑπολείπεται [ἀκόμη νὰ εἴπῃ τις] — «καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του (= παρὰ γνώμην), ἐπειδὴ εὐρέθη (= ληφθεῖς) ἐν μέσῳ τῶν Θεσσαλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν, παρεχώρησε ταῦτα [ἤτοι ταύτας τὰς Βοιωτικὰς πόλεις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν εἰς αὐτοὺς τοὺς Θηβαίους].»

— Ὁραῖα (: πολὺ καλὰ ἔπραξε = καλῶς).

Λοιπὸν λέγουσι μὲν οὖν αὐτὸς [ὁ Φίλιππος] σκοπεύει (: πρόκειται = μέλλειν) νὰ δείξῃ δυσπιστίαν πρὸς τοὺς Θηβαίους (= πρὸς τοὺς Θ. ὑπόπτως ἔχειν = τοὺς Θηβαίους ὑποπτεύειν) καὶ περιερχόμενοι [ἀνὰ τὴν ἀγορὰν] (= περιιώντες) τινὲς [Φιλιππίζοντες ῥήτορες] δεαδίδουσι (= λογοποιοῦσι), ὅτι [ὁ Φίλιππος] θὰ τειχίσῃ τὴν [παρὰ τὸν Βοιωτικὸν Κηφισὸν ὄχυραν πόλιν τῆς Φωκίδος, τὴν καὶ κλεῖδα τῆς Βοιωτίας] Ἐλλάτειαν (Δραχμάνι).

§ 15. Ἄλλ' οὗτος [ὁ Φίλιππος], καθὼς ἐγὼ νομίζω (= κρίνω) ταῦτα μὲν ἀναβάλλει· καὶ [πάντοτε] θὰ ἀναβάλλῃ (= μελλήσῃ), δὲν ἀναβάλλει ὁμως (= οὐ μέλλει δὲ) νὰ ἐκστρατεύῃ μετὰ τῶν Μεσσηνίων (= συνεισβάλλειν τοῖς Μεσσηνίοις) καὶ τῶν Ἀργείων ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ τούναντίον (= ἀλλὰ) [ἤδη] καὶ μισθοφόρους (= ξένους) στέλλει εἰς αὐτοὺς [τούς Μεσσηνίους καὶ Ἀργείους] (= εἰσπέμπει) καὶ χρήματα ἀποστέλλει καὶ αὐτὸς ἀναμένεται [ὑπ' αὐτῶν] (= καὶ αὐτὸς ἐστὶ προσδοκίμος = καὶ αὐτὸς προσδοκᾶται) [νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον (= ἦξιν εἰς Πελοπόννησον)] μετὰ μεγάλης δυνάμεως. [Λοιπὸν] τοὺς μὲν ζῶντας ἐχθροὺς τῶν Θηβαίων, δηλ. τοὺς Λακεδαιμόνιους, διανοεῖται νὰ καταστρέψῃ (= ἀναίρει), τούτους δὲ τοὺς ὁποίους (= οὓς) ὁ ἴδιος (= αὐτὸς) πρότερον κατέστρεψε, δηλ. τοὺς Φωκεῖς, διανοεῖται τῶρα νὰ ἀνορθώσῃ (= νῦν σφῆξαι) [διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ἣτις θὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς πολιτικὴν ἀναζωογόνησιν τῶν Φωκέων]; [εἶναι τοῦτο δυνατὸν:] Καὶ τίς δίνονται νὰ πιστεύσῃ ταῦτα;

§ 16. — Διότι ἐγὼ βεβαίως (= μὲν = μὴν) φρονῶ (= ἠγαῶμαι) ὅτι ὁ Φίλιππος δὲν θὰ ἠγναντιοῦτο (= οὐκ ἂν Φίλιππον ἐναντιοῦσθαι) συνεχῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐκείνων [δηλ. κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων], οὔτε ἐὰν ἐξαναγκασθῆς ἔπραξε παρὰ τὴν θέλησίν του τὰ πρῶτα [δηλ. τὴν παράδοσιν τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τῆς Κορωνείας εἰς τοὺς Θηβαίους], οὔτε ἐὰν τῶρα ἐδυσπίσται πρὸς τοὺς Θηβαίους [καὶ κατ' ἐννοίαν: Κατὰ τὴν γνώμην μου ὁ Φίλιππος δὲν θὰ ἠγναντιοῦτο μετὰ τσαύτης ἐπιμονῆς κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν ἐχθρῶν τῶν Θηβαίων, ἐὰν κατ' ἀρχὰς ἐξαναγκασθῆς παρέδωκεν εἰς τοὺς Θηβαίους τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορωνείαν· ὡσαύτως δὲ δὲν θὰ ἠγναντιοῦτο κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν ἐχθρῶν τῶν Θηβαίων, καὶ ἐὰν τῶρα οὗτος ἐδυσπίσται πρὸς αὐτούς]· ἀλλὰ, ἐκ τούτων τὰ ὁποῖα τῶρα κάμνει (= ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ = ἀπὸ τούτων, ἃ νῦν ποιεῖ), εἶναι φανερὸς ὅτι καὶ ἐκεῖνα [δηλ. τὰ πρῶτα] ἔπραξε (= κάκεινα ποιήσας) ἐκουσίως καὶ ἀπὸ σκοποῦ (= ἐκ προαιρέσεως), ἐξ ὧν δὲ [τῶν πράξεων αὐτοῦ] ἂν τις παρατηρῇ (ἐξετάξῃ) ὀρθῶς [αὐτάς], [εἶναι φανερὸς (= δηλὸς ἐστὶ)]

ὅτι ὅλα, ὅσα πράττει καὶ ἐνεργεῖ (= ἀπραγματεύεται), συστηματικῶς διευθύνει (= συντάττων) κατὰ τῆς [ἡμετέρας] πόλεως.

§ 17.— Καὶ τοῦτο [δηλ. τὸ νὰ παρασκευάζῃ πάντα κατὰ τῆς πόλεως] συμβαίνει εἰς αὐτὸν τρόπον τινὰ ἐξ ἀνάγκης τῶρα δὲ (= δῆ) **τούλάχιστον** (= γε) [ἐὰν θέλῃ νὰ ἐνεργῇ συμφώνως πρὸς τὰς βλέψεις του, ἦτοι πρὸς καθυπόταξιν τῆς Ἑλλάδος ὑφ' ἑαυτόν]. Διότι **σκέφθητε** (= λογιζέσθε· προστακτ.) [τὰ ἐξῆς]. Ἐπιθυμεῖ [ὁ Φίλιππος] νὰ ἄρχῃ, εἰς **τοῦτο** δὲ [δηλ. εἰς τὸ ἄρχεῖν] **μόνους ἡμᾶς θεωρεῖ** (πεύρισκε= ὑπέιληφεν) ἀνταγωνιστάς. [Ὡς ἐκ τούτου] ἀδικεῖ [ὑμᾶς] ἐπὶ πολὺν ἤδη χρόνον [ἦτοι ἐπὶ 13 ἔτη, δηλ. ἀπὸ τοῦ 357 π.Χ. ὅτε προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας τοῦ ἔτους τούτου τοῦ 344 π.Χ.] καὶ τοῦτο [τὸ ὅτι δηλ. ἀδικεῖ ὑμᾶς ἐπὶ πολὺν ἤδη χρόνον] αὐτὸς **πολὺ καλὰ** (= ἄριστα) **συναισθάνεται** (= σὺναῖδεν αὐτῷ)· διότι **διὰ τούτων, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ ἦσαν ἰδικά σας, κατέχει** (= οἷς γὰρ οὖσιν ὑμέτεροις ἔχει, τούτοις ἔλξις ἀντί· τούτοις γάρ, ἅ ὄντα ὑμέτερα ἔχει), πάντα τὰ ἄλλα ἀσφαλῶς ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του [ἦτοι· αἱ ἀρπαγεῖσαι ἀπὸ σας κτήσεις, ἢ Ἀμφίπολις, Ποτιδαία, Πύδνα, Μεθώνη καὶ αἱ ἄλλαι ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ πόλεις ἐξασφαλίζουσι πάσας τὰς ὑπολοίπους κτήσεις του]· διότι ἐὰν τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ποτιδαίαν **ἄφινε** (ἐγκατέλειπε= προεῖτο) [τότε, δηλ. τῷ 446 π.Χ., ὅτε συνωμολογοῦντο ἢ Φιλοκράτειος εἰρήνην, καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι πρέσβεις προέτεινον τῷ Φιλίππῳ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πόλεις αὐτάς], οὐδὲ ἐν τῇ πατρίδι του (δηλ. ἐν τῇ Μακεδονίᾳ) (= οἰκοί) θὰ **ἐθεώρει ἑαυτὸν ἀσφαλῆ** (ἦ· θὰ ἠδύνατο νὰ μένῃ ἀσφαλῶς).

§ 18.— Γνωρίζει λοιπὸν καὶ τὰ δύο, καὶ ὅτι δηλ. αὐτὸς σὰς ἐπιβουλεύεται καὶ **ὅτι σεῖς ἐγνοεῖτε** (= ὑμᾶς αἰσθανομένους) [τοῦτο]· ἐπειδὴ δὲ θεωρεῖ ὑμᾶς **ὅτι εἰσθε συνετοὶ** (= εὖ φρονεῖν), **πολὺ ὀρθῶς** (= δικαίως) νομίζει ὅτι [σεῖς] τὸν μισεῖτε καὶ [ὡς ἐκ τούτου] εἶναι ἐξωργισμένος [καθ' ὑμῶν], **διότι περιμένει** [ἀπὸ σας] (προδοκῶν), **ἐὰν εὗρητε εὐκαιρίαν** (= ἂν καιρὸν λαβῆτε) **νὰ πάθῃ κακόν τι** (= πείσεσθαί τι [ὑφ' ὑμῶν]), **ἐὰν δὲν προλάβῃ** (= ἂν μὴ φθάσῃ πρότερος· τὸ πρότερος πλεοναστικῶς ἐτέθη) αὐτὸς **νὰ πράξῃ** (= ποιήσας) [κακόν τι εἰς σας].

§ 19.—Διὰ τοῦτο [ἵνα δηλ. μὴ πάθῃ αὐτὸς κακόν τι, ἂν δὲν προλάβῃ] *ἐπαγρουπνεῖ* (= ἐργήγορεν), *παραμονεύει* (= ἐφέστηκεν), περιποιεῖται *πρὸς βλάβην τῆς [ἡμετέρας] πόλεως* (ἦ: ἵνα χρησιμοποιήσῃ κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως=ἐπὶ τῇ πόλει) τοὺς *θηβαίους* καὶ ἐκ τῶν Πελοποννησίων τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὰ ἴδια μὲ τούτους [τοὺς Θηβαίους] [ἦτοι ἐπιθυμοῦντας τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Φιλίππου πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀτομικῶν τῶν συμφερόντων], *περὶ τῶν ὁποίων* (= οὗς) νομίζει ὅτι διὰ μὲν τὴν [ὑπ' αὐτοῦ εἰκαστοποίηθεισαν] πλεονεξίαν τῶν *θὰ μένωσιν εὐχαριστημένοι* (= ἀγαπήσειν) μὲ τὴν παροῦσαν κατάστασιν, διὰ δὲ *τὴν ἠλιθιότητά των* (= διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων) [ἔτι] οὐδὲν ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια θὰ γίνωσι μετὰ ταῦτα [ἔτι δηλ. καὶ αὐτοὶ θὰ ὑποταγῶσιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου], θὰ προῖδωσι. Καὶ ἕως ἀνθρώποι καὶ *ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες* (= σωφρονοῦσι γε καὶ μετρίως) *εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιληφθῶσι* (= ἔστιν ἰδεῖν) *σαφῆ* (= ἐναργῆ) παραδείγματα [τῶν μετὰ ταῦτα συμβησομένων, δηλ. τῶν ἐπακολουθημάτων, τὰ ὅποια θὰ ἔχῃ ἢ μετὰ τοῦ Φιλίππου συμμαχία], τὰ ὅποια [παραδείγματα] *συνέβη εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον* (ἦ: τὸ ἔφερεν ἢ περίστασις) νὰ εἶπω [ποτέ, ὅτε δηλ. μετ' ἄλλων πρέσβειων ἐστάλην—κατὰ τὰς ἀρχὰς τούτου δὲ τοῦ ἔτους, ἦτοι τοῦ 344 π.Χ.—εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἵνα ἀποτρέψω τὰς Πελοποννησιακὰς πόλεις ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ Φιλίππου συμμαχίας] καὶ πρὸς τοὺς Μεσσηνίους καὶ πρὸς τοὺς Ἀργεῖους, [καὶ τὰ ὅποια παραδείγματα] ἴσως *καλὸν* (ὠφέλιμον) εἶναι νὰ *ἔχωσι λεχθῆ* (= εἰρησθῆαι) καὶ πρὸς ὑμᾶς.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΤΗΣ ΔΙΗΓΗΣΕΩΣ

Ἐὰν ἐν Πελοποννήσῳ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Δημοθέου ὡς μέλους τῆς προεσθείας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν διδάγματα (§ 20—28).

§ 20.—Εἶπον δηλαδή(= γάρ) [τότε]: ὦ ἄνδρες Μεσσήνιοι, *μὲ πόσῃν δυσαρέσκειαν* (= πῶς δυσχερῶς) νομίζετε ὅτι οἱ Ὀλύμπιοι ἤκουον (ἦ: ὦ ἄνδρες Μεσσήνιοι, μὲ πολὺ μεγάλην δυσαρέσκειαν ἤκουον οἱ Ὀλύμπιοι), *ὁσάκις ἔλαγέ τις [κακόν] τι* (= εἴ τις τι λέγοι) κατὰ

τοῦ Φιλίππου κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτε οὗτος ἄφηνεν εἰς αὐτοὺς τὸν Ἄνθεμοντα [πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Ὀλύμπου κειμένην καὶ τὴν ὅποιαν παρεχώρησεν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους τῷ 357 π. Χ., ἅτε θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν οὐδευτέρωτα αὐτῶν ἐν τῇ ἀγῶνι, τὸν ὅποιον οὗτος ἀνέλαβε κατὰ τῆς Ἀμφιπόλεως], ἐπὶ τῷ ὁποίῳ [Ἄνθεμοντος] (=οὐ) ἤγειρον ἀξιῶσεις (=ἀντεποιοῦντο) πάντες οἱ προηγούμενοι βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας, καὶ παρέδιδεν [εἰς τοὺς Ὀλυνθίους] τὴν Ποτιδαίαν [ἔν ἔτος μετέπειτα ἀπὸ τὴν εἰς αὐτοὺς παρεχώρησεν τοῦ Ἄνθεμοντος] ἐκδιώξας [ἐξ αὐτῆς τῆς Ποτιδαίας] τοὺς ἀποίκους τῶν Ἀθηναίων, καὶ [ἔτε οὕτω, διὰ τῆς ἐκδιώξεως δηλ. ἐκ τῆς Ποτιδαίας τῶν ἀποίκων Ἀθηναίων] τὴν μὲν ἐχθραν τὴν προερχομένην ἐκ μέρους ἡμῶν (=τὴν πρὸς ἡμᾶς) αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχεν ἐπισύρει καθ' ἑαυτοῦ (=ἀνήρητο), τὴν δὲ χώραν εἶχε παραδώσει εἰς ἐκείνους, ἵνα καρπῶνται [αὐτήν]: Ἄράγε νομίζετε ὅτι αὐτοὶ [δηλ. οἱ Ὀλύνθιοι] ἀνέμενον (=προσδοκᾶν) νὰ πάθωσι (=πέσεισθαι) τοιαῦτα [ὅποια δηλ. ἔπαθον ἀργότερον, ἦτοι νὰ καταστραφῇ ἡ χώρα των καὶ αὐτοὶ νὰ πωληθῶσιν ὡς δοῦλοι] ἢ [νομίζετε] ὅτι, ἐάν τις ἔλεγεν [εἰς αὐτοὺς τοῦτο, ἤθελον πιστεύσει; — [Ἄρα] βεβαίως].

§, 21. — «Καὶ ὁμοῦ (=ἀλλ' ὅμως)», εἶπον ἐγὼ [τότε πρὸς τοὺς Μεσσηγίους], «ἀφοῦ [οἱ Ὀλύνθιοι] ἐκαρπώθησαν (ἦ: ἀφοῦ ὑπῆρξαν κύριοι) ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν ξένην (=τὴν ἀλλοτρίαν) [χώραν], ἐπὶ πολὺν χρόνον (=πολὺν) ἐστερηθήσαν (=στεροῦνται: ἴστ. ἐνεστ.) ὑπ' ἐκείνου [τοῦ Φιλίππου] τῆς ἰδικῆς των [χώρας] (=τῆς αὐτῶν), διότι ἐξεδιώχθησαν (=ἐκπεσόντες) [ἐκ ταύτης τῆς χώρας των] κατὰ τρόπον ἀισχρὸν ὅχι μόνον νικηθέντες [ὑπ' ἐκείνου τοῦ Φιλίππου], ἀλλὰ καὶ προδοθέντες τῷ 348 π.Χ.] ὑπ' ἀλλήλων [ἦτοι τῶν δύο Ὀλυνθίων πολιτῶν τοῦ Εὐθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, οἵτινες ἐδεκάσθησαν διὰ Μακεδονικοῦ χρήματος] καὶ πωληθέντες [ὑπ' ἀλλήλων, καθ' ὅσον μετὰ τὴν ἄλωσιν ὁ Εὐθυκράτης ὤρισεν τὴν τιμὴν τῶν αἰχμαλώτων]: διότι οὐδέποτε εἶναι ἀκίνδυνον εἰς τὰς ἐλευθέρας πολιτείας (: εἰς τὰς δημοκρατίας) αὐταὶ αἱ πολὺ στεναὶ σχέσεις (οἰκειότητες) (=αἱ

λίαν ἑμιλία) [τὰς ὁποίας δηλ. καὶ σεῖς, ὦ Μεσσηνιοί, τώρα θέλετε νὰ συνάψητε] πρὸς τοὺς τυράννους.

§ 22— **Τί δὲ [ἔπαθον] οἱ Θεσσαλοὶ** (ἦ: τί δὲ συνέβη μὲ τοὺς Θεσσαλοὺς)—εἶπον [ἐγὼ τότε πρὸς τοὺς Μεσσηνίους]—, « Ἄρα γε [ὦ Μεσσηνιοί] νομίζετε ὅτι, ὅτε [ὁ Φίλιππος] ἐξεδίωκεν [ἐκ τῆς Θεσσαλίας **χάριν αὐτῶν** (=αὐτοῖς)] [τῷ 356 π.Χ. καὶ αὐθις τῷ 352 π.Χ.] τοὺς τυράννους [τῶν Φερῶν] καὶ παρέδιδεν πάλιν [τῷ 346 π.Χ. εἰς αὐτοὺς] τὴν [παρὰ τὰς ὑπωρείας τῆς Οἴτης, καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν πόλιν καὶ φρούριον] Νίκαιαν καὶ τὴν Μαγνήσιαν [χώραν τῆς Θεσσαλίας, ἣτις περιελάμβανε τὴν περιοχὴν τῶν ὀρέων Ὀσσης καὶ Πηλίου] αὐτοῖς (οἱ Θεσσαλοὶ δηλ.) ἀνέμενον (=προσδοκᾶν) **νὰ ἐγκαθιδριθῆ** [τῷ 344 π.Χ.] παρ' αὐτοῖς ἢ νῦν ὑπάρχουσα **δεκαδαρχία** (ἦτοι κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων); Ἡ [ἀνέμενον] αὐτοῖς, ὅστις ἀπέδωκε πάλιν εἰς αὐτοὺς —ἐν εἰσι 346 π.Χ.— **τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐν τῷ Ἀμφικτυονικῷ συνεδρίῳ** (=τὴν Πυλαίαν) αὐτοῖς ὁ ἴδιος (=τοῦτων) **νὰ ἀφαιρέσῃ** (=παραιρήσασθαι)—βραδύτερον—τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους (ἦτοι τοὺς φόρους τοὺς προερχομένους ἐκ τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγορῶν); **Δὲν εἶναι δυνατὸν** (=οὐκ ἔστι) [βεβαίως νὰ ἀνέμενον] ταῦτα. Ἄλλ' ἕμωις ἔχουσι πραγματοποιηθῆ ταῦτα καὶ πάντες δύνανται νὰ [τὰ] μάθωσι (: καθὼς πᾶς τις δύσδαται νὰ μάθῃ.).

§ 23.— «**Σεῖς δέ**», εἶπον ἐγὼ [τότε πρὸς Μεσσηνίους] «**παρτηρεῖτε** (=θεωρεῖτε) ὅτι ὁ Φίλιππος **παρέχει μὲν εἰς ὑμᾶς δωρεὰς** (=διδόντα μὲν) καὶ ὅτι ὑπόσχεται [ὑποσχέσεις], **εὐχεσθε δὲ νὰ μὴ ἴδῃτε** (=ἀπεύχεσθε ἰδεῖν), εἰ εἴσθε **συνετοὶ** (=εἰ σωφρονεῖτε), ὅτι [αὐτοῖς] ἤδη σᾶς ἔχει **ἐξαπατήσει καὶ ὅτι σᾶς ἔχει ἀποπλανήσει (δολιευθῆ)** (=καὶ παρακεκρουμένον). **Βεβαίως** (=τοίνυν) ὑπάρχουσιν ἀληθῶς μὲ τὸν Δία»—εἶπον ἐγὼ [τότε πρὸς τοὺς Μεσσηνίους]—**παντὸς εἴδους** (=πανταδοπᾶ) **ἐπινοήματα** (=εὐρημένα) πρὸς **προσισίαν** (=φυλακὴν) καὶ **σωτηρίαν** (ἄμυναν τῶν πόλεων, **παραδείγματος χάριν** (=οἷον) **χαρῶματα** (ἦ: ὠχυρωμένα στρατόπεδα καὶ φρούρια καὶ τάφροι καὶ τὰ ἄλλα ὅσα [εἶναι (=ἔστι)] **παρόμοια** [πρὸς αὐτὰ] (=τοιαῦτα)).

§ 24.—«Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι ἔλα ἐν γένει [πράγματα] κατεσκευασμένα δι' ἀνθρωπίνης χειρὸς [καὶ κατ' ἀκολουθίαν φθαρτά] (=χειροποίητα) καὶ ἀπαιτοῦσι προσέτι /ἐκτὸς δηλ. τοῦ ὅτι εἶναι ἔργα ἀνθρώπινα] δαπάνην· ἐν δὲ μοναδικὸν (=ἐν δὲ τι) μέσον ἀσφαλείας (=φυλακτήριον) κεινόν [οὕτως ὥστε πᾶς νὰ δύναται νὰ ἔχη αὐτὸ καὶ μάλιστα ἄνευ δαπάνης] ἔχουσιν ἐκ φύσεως οἱ συνετοὶ [ἄνθρωποι] ἐν ἑαυτοῖς (=κεκτῆται ἢ φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν αὐτῇ), τὸ ὅποιον εἰς πάντας μὲν εἶναι ὠφέλιμον (=ἀγαθὸν) καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς (=τοῖς πλήθεσι) ἀπέναντι τῶν τυράννων (=πρὸς τοὺς τυράννους). Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο; Ἡ δυσπιστία [πρὸς τοὺς τυράννους]. Ταύτην διαφυλάττετε, ἀπὸ ταύτης [ὡς ἀπὸ ἀγκύρας σωτηρίας] στερεῶς νὰ κρατῆσθε (=ἀντέχεσθε)· ἂν τούτην διαφυλάττετε, δὲν ὑπάρχει φόβος μήπως πάθῃτε κακὸν τι (ἤτοι: οὐδὲν κακὸν θὰ πάθῃτε) (=οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθῃτε=οὐ [φόβος ἐστὶ] μὴ δεινὸν τι παθῃτε)».

§ 25.—«Τί [ἄλλο] ζητεῖτε;»—εἶπον[τότε πρὸς τοὺς Μεσσηνίους]—ἐλευθερίαν. Καὶ ἔπειτα (=εἶτα) δὲν βλέπετε ὅτι ὁ Φίλιππος ἔχει [ἔχει μόνον τὰ φρονήματα, ἀλλὰ] καὶ τὰς ὀνομασίας (τοὺς τίτλους—βασιλεὺς, τύραννος =τὰς προσηγορίας) ὅλως διόλου ξένας (ὅλως ἀντικειμέναις, ἀντιθέτους=ἀλλοτριωτάτας) πρὸς αὐτήν [τὴν ἐλευθερίαν]; Διότι πᾶς ἀνεξαιρέτως (=ἅπας) βασιλεὺς καὶ τύραννος εἶναι ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐχθρὸς (=ἐναντίος) τῶν νόμων, «Δὲν θὰ προφυλαχθῆτε [λοιπὸν]»—εἶπον εἰς τοὺς Μεσσηνίους—«πῶς νὰ μὴ εὖρητε τύραννον (ὅπως μὴ εὖρητε δεσπότην) μὲ τὸ νὰ ζητῆτε (=ζητοῦντες) νὰ ἀπαλλαγῆτε ἐνὸς πολέμου;»

§ 26.—Ἐκεῖνοι [οἱ Μεσσηνιοὶ] ἂν καὶ ἤκουσαν ταῦτα καὶ μάλιστα μὲ θορυβῶδη ἐπιδοκιμαστικὴν δῆλωσιν (=καὶ θορυβοῦντες) ὅτι ὀρθῶς λέγονται [ὑπ' ἐμοῦ] καὶ [ἂν καὶ ἤκουσαν] πολλοὺς ἄλλους λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων καὶ ὅτε ἐγὼ ἤμην παρῶν (ἢ: καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μου) καὶ πάλιν βραδύτερον (=ὑστερον) οὐδ' ὅλως περισσότερον [παρὰ ἐὰν δὲν ἤκουον ταῦτα] θὰ ἀπομακρυνθῶσι (ἤτοι: δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶσι), ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὴν φιλίαν
I. Θ. ΡΩΣΣΗ ΣΧΟΛ. ΜΕΤΑΦΡ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β' 2

τοῦ Φιλίππου καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὅποια ὑπόσχεται οὗτος εἰς αὐτοὺς [ἔτι θὰ πράξῃ].

§ 27. — Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο [τὸ πρᾶγμα] παράδοξον *οἱ* (=εἰ) οἱ Μεσσηνιοὶ καὶ μερικοὶ ἐκ τῶν Πελοποννησίων θὰ πράξωσιν τὰ παρὰ ταῦτα (ἀντίθετον τούτων), τὰ ὅποια (=παρ' αἰ=παρὰ ταῦτα, αἰ) *οἱ* *ὅταν σκέπτονται* (=διὰ τῆς σκέψεως αὐτῶν=τῆ λογισμῶ) *ἀγαναρίζουσι* (=ὀρωσιν) ὡς ἄριστα (=βέλτιστα), ἀλλὰ σεις, *οἷτινες καὶ ἐξ ἑαυτῶν* (ἐξ ἰδίας πείρας) *γνωρίζετε* (=οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ) καὶ ἀκούετε ἡμᾶς [τοὺς ῥήτορας] *οἷτινες* [σᾶς] *λέγομεν* (=τῶν λεγόντων), ἔτι ἐπιβουλεύεσθε [ὑπὸ τοῦ Φιλίππου], ἔτι *περικυκλώνεσθε* ὡς *διὰ δικτύων τῶν κυνηγῶν* (=περιστοιχίζεσθε), *διότι δὲν κάμνετε τίποτε τῶρα* (=ἐνεκα τῆς νῦν ἀπραξίας σας=ἐκ τοῦ μὴδὲν ἤδη ποιεῖν=ἔτι=διότι + οὐδὲν ἤδη ποιεῖτε) *χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσητε* (=ἀνεπαισθήτως) *θὰ ὑπομείνητε* (ὑποστήτε) (=λήσετε ὑπομεινάντες=λεληθότως ὑπομνεῖτε: ἄρα Λεξ. ἀνωμαλ. Ρημάτων I. Θ. Ρώσση ἐν ῥ. *λανθάνω* σημ. 2) *τὰ πάντα* (δηλ. τὰ ἀσχεῖστα) [ὑπὸ τοῦ Φιλίππου] καθὼς μοῦ φαίνεται. *Τόσω μεγαλυτέραν ἰσχὺν ἔχει* (=τόσω περισσότερον θέληγητρον ἔχει =οὕτω μείζον ἰσχύει) ἢ *παροῦσα στιγμιαία ἡδονή* καὶ *ἀνάπαυσις* (=ῥαστώνη) ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον *ὑστερόν ποτε* (=ἐν βραδυτέρῳ μέλλοντι=ὑστερον ποτε) *μέλλει νὰ ὠφελήσῃ*.

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Ἐπισκόπησις ἐπὶ τῶν ψευδῶν ἐλπίδων καὶ ὑποσχέσεων τῶν ὁργάνων τοῦ Φιλίππου πρὸς ἐξουθετέρωσιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν (§ 28—37).

§, 28. — *Περὶ μὲν λοιπὸν τούτων τὰ ὅποια σεις πρέπει νὰ πράξητε* (ἢ: περὶ τῶν μέτρων, τὰ ὅποια σεις πρέπει νὰ λάβητε [κατὰ τοῦ Φιλίππου] = περὶ... τῶν ὑμῖν πρακτέων = περὶ τούτων, αἱ ὑμῖν πρακτέα ἐστί...) *μόνοι σας* (= καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς) θὰ σκεφθῆτε ὑστερον [δηλ. μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβων τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Πελοποννησίων], ἐὰν εἰσθε συνατοὶ, *ποῖα δὲ τῶρα, ἐὰν ἀποκριθῆτε* [εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν

Πελοποννησίων] ὀρθῶς ἠθέλετε ἀποφασίσει (δηλ. ποίαν δ' ἀπόκρισιν τώρα ὀφείλετε νὰ δώσητε [εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίππου καὶ τοὺς Πελοποννησίους πρέσβεις]. Ἐναφαίνησθε ὅτι ὀρθῶς ἀπεφασίσατε), εὐθὺς ταῦτα(ἤ: τὴν ἀπόκρισιν ταύτην) θὰ σὰς εἶπω:

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ

[Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως ἐλλείπει ἐν τῇ λόγῳ. Πάντως ὁ Δημοσθένης τὸ σχέδιον τοῦτο θὰ παρέδωκε τῷ γραμματεῖ πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀνέγνωσε. Ἐκ τῶν ἐπομένων κατὰ τοῦ Φιλίππου λόγων τοῦ Δημοσθένους συμπαίρνεται ὅτι ἡ ἀπόκρισις θὰ εἶχεν ὡς ἑξῆς. «Οἱ Ἀθηναῖοι θεωροῦσι καθήκον των νὰ προστατεύωσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν πάντων τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ ἀποκρούσωσι ἐνόπλιος πᾶσαν ξένην ἀνάμειξιν. Ἐὰν ὁ Φίλιππος παραπονῆται ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦσιν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας ὡς μὴ ἐκτελέσαντα τὰς ὑποσχέσεις του τὰς δοθείσας κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης, ἀδίκως παραπονεῖται: τὰ παραπονά του ὀφείλει νὰ στρέφῃ οὗτος κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἐκόμισαν τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἔπεισαν δι' αὐτῶν τὸν δῆμον νὰ δεχθῇ τὴν εἰρήνην.»]

§ 29. — Βεβαίως μὲν ἦτο δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὰ καλέσητε (= καλεῖν) ἐκείνους οἵτινες [σᾶς] ἔφερον (= τοὺς ἐνεγκόντας) τὰς ὑποσχέσεις [τοῦ Φιλίππου, ἦτοι τὸν Κτησιφῶντα καὶ τοὺς ὑποκριτὰς Ἀριστόδημον καὶ Νεοπτόλεμον] διὰ τῶν ὀπίστων (= ἐφ' αἷς) ἐπέισθητε νὰ συνάψῃτε τὴν γνωστὴν [Φιλοκράτειον] εἰρήνην (= τὴν εἰρήνην) [διὰ νὰ εἶπωσιν εἰς ὑμᾶς, τί πρέπει νὰ ἀπαντήσητε εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίππου]: διότι οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ δεδεχόμεν ποτὲ (= ὑπέμεινα ἄν) νὰ ἀποτελέσω μέλος (νὰ λάβω μέρος) τῶν [πρὸς τὸν Φίλιππον] πρεσβειῶν (= πρεσβεύειν), ἐὰν ἐνομίζον ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ κάμῃ τοιαῦτα [πράγματα], ἀφοῦ ἐπέτυχε παρ' ὑμῶν νὰ συνάψῃ εἰρήνην (= εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντ' εἰρήνης Φιλίππον ἡσόμεν)), οὔτε σεῖς βεβηχίως (= οἶδ' ὅτι) θὰ ἐπαύετέ (= ἐπαύσασθε ἄν) [ποτε] νὰ πολεμῆτε [κατ' αὐτοῦ], ἐὰν ἐνομίζετε ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ κάμῃ τοιαῦτα πράγματα [δποια δηλ. τώρα πράττει, ἦτοι ὅλως ἐναντία τῶν ὑποσχημένων] μετὰ τὴν παρασχεθεῖσαν εἰς αὐτὸν εἰρήνην (ἤ: ἀφοῦ ἐπέτυχε νὰ συνάψῃ εἰρήνην = τυχόντα εἰρήνης): ἄλλα ἐκεῖνα τὰ ὅποια τότε, ὅτε δηλ. ἐρίνετο ἢ διαπραγματεύεσιν τῶν ὄρων τῆς εἰρήνης]

ἐλέγοντο ἦσαν ἐντελῶς διάφορα (= ἦν πολὺ ἀφαισθηκότα = πολὺ ἀφαισθήκει) τούτων [τῶν νῦν δηλ. ὑπὸ τοῦ Φιλίππου πραττομένων].

§ 30.— Ἀκόμη καὶ ἄλλους [ἦτοι τὸν Φιλοκράτην καὶ Αἰσχίνην κυρίως τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς β' πρὸς τὸν Φίλιππον πρεσβείας, ἧς μετείχον καὶ ἐγὼ Δημοσθένης, καὶ ἦτις ἐστάλη, ἵνα ἐπικυρωθῇ ἡ συνομολόγησις τῆς εἰρήνης διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλίππου] πρὸς τοὺς ἦτο δίκαιον νὰ καλέσητε [ἵνα ἀπαντήσωσιν εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίππου] τίνες: Ἡθελεύουσ ἄτινες — ὅτε ἐγὼ μετὰ τὴν συνομολόγησιν πλέον τῆς εἰρήνης (ἡ: ἀφοῦ πλέον εἶχε γίνει ἡ εἰρήνη = γεγονούσας ἤδη τῆς εἰρήνης: γεν. ἀπόλ.) ἐπιστρέψας (= ἦκων) ἐκ τῆς δευτέρας (= ἀπο τῆς ὑστέρας) πρεσβείας τῆς σταλείσης, ἵνα λάβῃ τὴν ἔνορκον διαβεβαίωσιν [τοῦ Φ. ὅτι θὰ τηρήσῃ τὴν εἰρήνην], [καὶ] ἐννοήσας (= αἰθανόμενος) ὅτι ἡ πόλις [ἡμῶν] ἐξηπατάτο, πρόελεγον τοῦτο καὶ διεμαρτυρόμεν καὶ προσεπάθουν νὰ ἀποτρέψω [ὑμᾶς] (= οὐκ εἶων πρτ. ἀποπειρατ.) [ἀπὸ τοῦ] νὰ ἐγκαταλίπητε τῆς Θερμοπύλας καὶ τοὺς Φωκεῖς — ἔπεισαν (= τοὺς λέγοντας) ὅτι ἐγὼ μὲν ἐπειδὴ πίνω ὕδωρ [καὶ ἔχει οἶνον, ὅστις κατὰ τοὺς παλαιούς ἐξήγειρε τὴν φαντασίαν] φυσικὰ εἶμαι ἄνθρωπος κἀπως (= τις) ὑστροπος καὶ ἰδιότροπος, ὁ δὲ Φίλιππος, ἐὰν διέλθῃ [διὰ τῶν Θερμοπυλῶν] (= ἐὰν παρέλθῃ) [ἔτι (= ὡς)] θὰ ἐκτελέσῃ (= πράξει) πάντα ὅσα σεῖς ἠθέλετε εὐχθῆθαι καὶ τὰς μὲν Θεσπιάς καὶ τὰς Πλαταιάς [αἰτινες εἶχον καταστροφὴν ὑπὸ τῶν Θηβαίων τῆς 373 π. X.] θὰ ἀνοικοδομήσῃ καὶ περιβάλλῃ διὰ τειχῶν, τοὺς δὲ Θηβαίους θὰ ἀανγκάσῃ νὰ παύσωσιν τὴν [καθ' ἡμῶν ὑπερρωπίαν (αὐθάδειάν) των (= κάουσι τῆς ὕδρευσις) τὴν δὲ [Θρακικὴν] Χερσόνησον θὰ διανοίξῃ διὰ διώρυχος (διορύξει) [κατὰ τὸν ἰσθμὸν αὐτῆς νῦν ἐξαμίλια] δι' ἰσθμῶν του ἐξόδων [ἵνα ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τῆς ὑπολοίπου Θράκης καὶ μὴ δύνανται τοῦ λοιποῦ νὰ εἰσβάλλωσιν εἰς ταύτην οἱ Θράκες, — αἰτινες σημειωτέρον δὲν εἶχον πλοῖα, — καὶ βλάβωσιν τοὺς ἐν αὐτῇ Ἀθηναίους] καὶ [τέλος] τὴν Ἐϋβοίαν καὶ τὸν Ὀρωπὸν θὰ ἀποδώσῃ εἰς ὑμᾶς ἀντὶ τῆς Ἀμφιπόλεως: διότι ἔλα ἐν γένει ταῦτα ἐνθυμεῖσθε (= μνημονεύετε)

βεβαίως (= οἶδ' ὅτι) **ὅτι ἐλέχθησαν** (= ξηθέντα) ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ θήματος [τούτου], ἄν καὶ δὲν εἴσθε ἱκανοὶ νὰ ἐνθυμησθε ἐκείνους, οἵτινες σὰς ἀδικοῦσιν.

§ 31.— Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι τὸ χειρότερον ἀπὸ ὅλα **βασιζόμενοι εἰς τὰς [κενάς] ἐλπίδας** [τὰς ὁποίας ἐνέβαλον εἰς ὑμᾶς οἱ πρέσβεις περὶ τούτων τῶν ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν] (= πρὸς τὰς ἐλπίδας) ἐψηφίσατε **νὰ ἰσχύη** (: νὰ εἶναι ὑποχρεωτική = εἶναι) ἢ **ἰδία ἀκριβῶς εἰρήνη** (= τὴν αὐτὴν ταύτην εἰρήνην) καὶ διὰ τοὺς ἀπογόνους σὰς τὸσφ τελείως **ἐξηπαιτήθητε** (= ὑπὴρ χήθητε τοῦ β. ὑπάγω).

§ 32.— Διατὶ λοιπὸν λέγω τώρα ταῦτα — [θὰ μοι εἴπη τις] — καὶ **ἰσχυρίζομαι** (= φημί) ὅτι ἔπρεπε τὰ καλῆτε τούτους [τοὺς κ. τῶς πρέσβεις ἵνα σὰς εἴπωσι, τί πρέπει νὰ ἀπαντήσητε εἰς τοὺς προσελθόντας πρέσβεις τῶν διαφόρων πόλεων]; Ἐγὼ ἀλήθως μὰ τοὺς θεοὺς θὰ εἴπω πρὸς ὑμᾶς **μετ' ἐλευθεροστομίας** (= παρρησίας) τὴν ἀλήθειαν καὶ δὲν θὰ σὰς ἀποκρύψω [ταύτην]· **δὲν [λέγω ταῦτα]**, ἵνα, **ἀφοῦ ἀρχίσω νὰ κακολογῶ** (= ἐμπεσῶν εἰς λαιδορίαν) [αὐτούς], ἐγὼ μὲν **κατορθώσω νὰ ἐπιτύχω** (= ἐμαυτῆ ποιήσω) παρ' ὑμῶν **ὁμοίως** (= ἐξ ἴσου) [καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου] **ἀκρόασιν** (= λόγον), εἰς ἐκείνους δὲ οἵτινες **ἀνέκαθεν** (= ἐξ ἀρχῆς) ἦλθον εἰς σύγκρουσιν πρὸς ἐμέ (ἦ: εἰς ἐκείνους δὲ οἵτινες ἀνέκαθεν ἦσαν ἀντίπαλοί μου) καὶ τώρα ἀκόμη [εἶναι], [ἵνα] **δῶσω ἀφο μὴν** (= παράσχω πρόφασιν) τοῦ νὰ λάβωσι πάλιν παρὰ τοῦ Φιλίππου τι (δηλ. χρήματα καὶ δῶρα), οὐδὲ [λέγω ταῦτα], ἵνα **μὰ τὴν** (= ὡς ἄλλως: κυρίως: ἔλωσ διαφορετικά: ἦ: ὡς ἔπρεπε) **φλυαγῶ** (= ἀδολεσχῶ)· **ἀλλὰ διότι νομίζω** (= ἀλλ' οἶμαι = ἀλλ' ὅτι οἶμαι) ὅτι, **ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα πράττει ὁ Φίλιππος** (: αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Φιλίππου), **θὰ σὰς λυπήσωσιν** (= λυπήσειν ὑμᾶς) **περισσότερον ἄλλοτέ ποτε** (δηλ. ἐν προσεχεῖ μέλλοντι) (= μᾶλλον ποτε) **παρὰ τώρα** (ἦ: παρ' ὅτι τώρα σὰς [λυποῦσι] = ἦ τὰ νυνὶ = ἦ νῦν).

§ 33.— Διότι ἔλέπω ὅτι τὸ **πρᾶγμα** [δηλ. ὁ ἐκ Μακεδονίας κίνδυνος, ἦτοι ἡ προσέλασις τοῦ Φιλίππου εἰς αὐτὴν τὴν Ἀττικὴν καὶ ἡ ὑποδούλωσις τῶν Ἀθηνῶν] **προχωρεῖ** (= προβαίνει) καὶ

δὲν θὰ ἠθέλον ἢ εἰκασία μου νὰ εἶναι ὀρθῆ (· καὶ δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶναι τὸ συμπέρασμα μου ὀρθόν = καὶ οὐχ θουλοίμην μὲν ἂν εἰκάξαι ὀρθῶς), ἀλλὰ φοβοῦμαι, μήπως τοῦτο τὸ κακὸν (οὗτος δηλ. ὁ ἐκ Μακεδονίας κίνδυνος) (= τοῦτο) εἶναι παρὰ πολὺ πλησίον. "Ὅταν λοιπὸν δὲν [θὰ] εἶναι δυνατὸν πλέον εἰς σᾶς νὰ βλέπητε ἀδιαφόρως τὰ συμβαίνοντα (= μηκέθ' ὄμιν, ἀμελεῖν ἐξουσία γίνηται τῶν συμβαινόντων) καὶ [ὅταν] δὲν [θὰ] ἀκούητε [μόνον] παρ' ἐμοῦ μηδὲ παρ' ἄλλου τινὸς [ἐκ τῶν ὁμοφρόνων μου] (= μηδὲ ἀκούητε ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεῖνος), ὅτι αὐταὶ αἱ ἐπιχειρήσεις (= ταῦτα) [τοῦ Φιλίππου] διευθύνονται καθ' ὁμῶν (= ἐφ' ὁμᾶς ἐστίν), ἀλλ' [ὅταν] σεῖς οἱ ἴδιοι (= αὐτοὶ) ὄλοι ἐννοήτε [αὐτὰ] (= ὁράτε) καὶ καλῶς γνωρίζητε (= εἰδῆτε), [τότε] νομίζω (ἦ· τότε δὲν ἀμφισβάλω) ὅτι σεῖς θὰ ὀργισθῆτε καὶ θὰ ἀγανακτῆτε (ἦ· ὅτι σεῖς θὰ ἐκσπάσῃτε εἰς ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν· ἦ· ὅτι σεῖς θὰ εἰσθε ὀργίλοι καὶ τραχεῖς).

§ 34.— Φοβοῦμαι λοιπὸν, μήπως, ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις [οἱ ἀποσταλέντες εἰς Φίλιππον τῷ 346 π. Χ. διὰ τὴν εἰρήνην καὶ ἰδίᾳ ὁ Αἰσχύνης καὶ ὁ Φιλοκράτης] ἔχουσιν ἀποσιωπήσει ταῦτα, διὰ τὰ ὁποῖα (= ἐφ' οἷς) γνωρίζουσι καθ' ἑαυτοὺς (· αὐτοὶ καλῶς γνωρίζουσιν, συναισθάνονται) ὅτι ἔχουσι δωροδοκηθῆ [πρὸς ἀποκρυψιν τῆς ἀληθείας]. Συμμεθεὶς νὰ περιπέσωσιν εἰς τὴν ὀργήν σας (= περιπεσεῖν τῇ παρ' ὁμῶν ὀργῇ) αὐτοὶ οὔτινες προσπαθοῦσι (= τοῖς πειρωμένοις) νὰ ἐπικυρωθῶσιν τι ἐκ τούτων, τὰ ὁποῖα ἐξ αἰτίας ἐκείνων [τῶν πρέσβων] ἔχουσι χαθῆ (= τῶν ἀπολωλότων διὰ τούτους)· διότι βλέπω ἔτι τινὲς [ἐξ ὁμῶν] ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ (ἦ· συνήθως = ὡς τὰ πολλὰ) ἐπυθέετε τὴν ὀργήν σας (= ὀργίζεσθε = ἀφιέντας τὴν ὀργήν) οὐχὶ κατὰ τῶν αἰτίων, ἀλλὰ πρὸ πάντων κατὰ τούτων, τοὺς ὁποίους ἔχετε εἰς τὴν ἐξουσίαν σας (ἦτοι κατὰ τῶν τελευταίων ὁμιλησάντων) (= ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα).

§ 35.— Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἀκόμη τὰ πράγματα προπαρασκευάζονται (= μέλλει) καὶ εἶναι ἐν τῷ γίνεσθαι (= καὶ συνίσταται) καὶ [ἐφ' ὅσον (= ἕως)] δυνάμεθα νὰ συνεννοώμεθα (κυρ.· ἀκούομεν [ἀκόμη] ὁ εἰς τὸν ἄλλον = κατακούομεν ἀλλήλων)

[πράγμα τὸ ὅποιον δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ κάμνωμεν μετὰ τὴν ἐκρηξίν οὕτως εἶπειν τῆς θυέλλης τῆς μελλούσης νὰ προέλθῃ ἐκ τῶν συσσωρευμένων νεφῶν ὑπεράνω τοῦ πολιτικοῦ σκαφους τῶν Ἀθηναίων], ἐπιθυμῶ νὰ ὑπενθυμίσω (= ἐπαναμνήσαι = ὑπομνήσαι) ἕκαστον ἐξ ὑμῶν [τῶν Ἀθηναίων] — μολονότι ἀκριβῶς γνωρίζει — τίς [δηλ. εἶναι] ἐκεῖνος, ὅστις ἔπεισεν (= ὁ πείσας) ὑμᾶς νὰ ἐγκαταλίπητε τοὺς Φωκεῖς καὶ τὰς Θερμοπύλας, τὰς ὁποίας, ἀφοῦ κατέλαβεν ἐκεῖνος (= ὢν καταστάς ἐκεῖνος κύριος), ἔχει γίνει κύριος τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Πελοπόννησον [εἰς ἣν θέλει πορευθῆ, ἵνα ὑποστηρίξῃ τοὺς Ἀργεῖους καὶ τοὺς Μεσσηνίους ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων] καὶ [τίς] ἔχει φέρει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀνάγκην (= καὶ [τίς] πεποίηχ' ὑμῖν) νὰ σκέπησθε (= εἶναι τὰν δουλήν) ὄχι διὰ τὰ δικαιώματα ὑμῶν (= μὴ περὶ τῶν δικαίων) [ἐπὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ κτήσεων] μηδὲ διὰ τὰ ἐξωτερικὰ συμφέροντα ἡμῶν (= μὴ δ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων), ἀλλὰ διὰ τὰ ἐσωτερικὰ (= ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ) καὶ διὰ τὸν κατὰ τῆς Ἀττικῆς πόλεμον, ὁ ὁποῖος θὰ λυπῆσῃ μὲν ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, ὅταν ἐκτραγῆ (= ἐπειδὴν παρῆ), πρᾶγματι ὁμοῦ [οὗτος] ἔχει ἐκτραγῆ (= γέγονε δὲ) κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν [καθ' ἣν δηλ. ἐπανεληθοῦσα ἢ δευτέρα πρεσβεία ἢ ἐπὶ τοὺς ὄρκους (πρβλ. § 29), ἀνεκίνωσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, ἦτοι τῇ 16 Σκιροφοριῶνος—10 Ἰουλίου τοῦ 346 π. X].

§ 36. — Διότι, ἐὰν σεῖς τότε [ἴτε δηλ. συνωμολογήθη ἢ εἰρήνη] δὲν ἠπαταῖσθε (= μὴ παρεκρούσθητε) [ὑπὸ τῶν πρέσβων οἵτινες εἶχον ὄρωδοκῆθῃ], οὐδεμία δυσχέρεια (: ἐνόχλησις = πρᾶγμα) ἂ ὑπῆρχε [τώρα] εἰς τὴν πόλιν (: ἦτοι ἢ πόλις δὲν θὰ εὐρίσκειτο τώρα ἐν δυσχερεῖ θέσει)· διότι βεβαίως (= δήπου) ὁ Φίλιππος οὔτε ὑπερισχύσας [ἡμῶν] κατὰ τὰς ναῦς θὰ ἤρχετο [ἦτοι: οὔτε θὰ ὑπερίσχυε καὶ θὰ ἤρχετο] ποτε μετὰ στόλου εἰς τὴν Ἀττικὴν, οὔτε διὰ ξηρᾶς (: μετὰ στρατοῦ = πεζῆ) θαδίξων πέραν τῶν Θερμοπυλῶν καὶ Φωκίδος (= Φωκέων· μετωνυμία) [θὰ ἤρχετο εἰς τὴν Ἀττικὴν], ἀλλ' ἢ θὰ ἔπραττεν *δ,τι εἶναι δικαίον* [= τὰ δίκαια] καὶ τηρῶν τὴν [συνωμολογηθεῖσαν] εἰρήνην θὰ ἡσύχα-

ζεν (= ἡσυχίαν ἂν εἶχε), ἣ ἀμέσως ἤθελε περιπλακῆ (= ἦν ἂν) εἰς ὅμοιον πόλεμον [ὅπως ἦτο ἐκεῖνος ὁ πόλεμος, ὁ δολέθριος δηλ. διὰ τὸν Φίλιππον, καθ' ὅσον τὰ παράλια τῶν κτήσεων αὐτοῦ ἐδλάπτοντο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων], ἔνεκα τοῦ ὁποίου (= δι' ὅν) ἐπεθύμησε τότε τὴν εἰρήνην.

§ 37.— Ταῦτα λοιπὸν [ὅσα δηλ. εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν], πρὸς ὑπόμνησιν μὲν (ἦ: ὅσον μὲν διὰ τὰς τὰς ὑπενθυμίσω = ὡς μὲν ὑπομνήσαι: τὸ ἀπρμφ. ἐνταῦθα ἐτέθη ἀπολύτως) ἐπὶ τοῦ παρόντος (= νῦν) ἀρκετὰ (= ἱκανῶς) ἔχουσι λεχθῆναι, εἴθε δ' ὅμως γὰρ μὴ συμβῆ, ὡ πάντες θεοί, ἵνα ἀποδειχθῶσιν (= ὡς ἂν ἐξετασθεῖη) [ταῦτα ὅσα δηλ. εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν] ἀκριβέστατα (= μάλιστα ἀκριβῶς) [διότι ἢ ἐπαλήθευσεν τῶν λόγων του περὶ τῶν προδοτῶν, θὰ ἐπέφερε μὲν τὴν ἀπώλειαν τῶν προδοτῶν, ἀλλὰ μετ' αὐτῆς καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς πατρίδος, τὴν ὁποίαν ὁ ῥήτωρ καθ' ὑπερβολὴν ἠγάπα]: διότι ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν θὰ ἐπεθύμουν γὰρ τιμωρηθῆναι (= δίκην ὑποσχεῖν) τις [ἐκ τῶν προδοτῶν], οὐδὲ εἰ εἶναι ἀξίος ἀπωλείας (: οὐδὲ εἰ εἶναι δίκαιον γὰρ ἔχῃ ἀπολεσθῆναι = οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστι ἀπολωλέναι) μαζὶ μὲ τὸν κίνδυνον καὶ τὴν ζημίαν πάντων ἡμῶν (ἦ: μαζὶ μὲ τὸν κίνδυνον καὶ τὴν ζημίαν ὅλης τῆς πατρίδος = μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας).

Τ Ε Λ Ο Σ